

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-894

8.12.2023

Frende Skadeforsikring AS

Lystbåt/fiskebåt

Skade på motor – informasjon om tilleggsdekning? – fal. § 2-1.

Sikredes båt fikk påvist skade på nederste sylinder i motoren etter kjøring. Foretakets takstmann konkluderte med at dette var en maskinskade. Foretaket avsto kravet og viste til at det ikke var dekning for denne type skade under kaskoforsikringen og at sikrede ikke hadde tegnet maskinskadedekning. Sikrede var uenig og mente bl.a. at de ikke var blitt informert om muligheten for å tegne en maskinskadedekning. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig. Videre at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at foretaket hadde brutt informasjonsplikten ved tegning.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på båtmotor, herunder spørsmål om foretaket har brutt informasjonsplikten i forbindelse med tegning.

Sikrede har fritidsbåtforsikring med følgende vilkår:

5. KASKO

Du har dekket kasko hvis dekningen står oppført i forsikringsbeviset ditt.

5.1 DISSE SKADENE ERSTATTER VI PÅ KASKO

Kasko omfatter plutselig og uforutsett (uventet) skade

(...)

5. som skyldes en plutselig og uforutsett (uventet) ytre påvirkning med mindre hendelsen er unntatt i punkt 5.2

(...)

5.2 DISSE SKADENE ERSTATTER VI IKKE PÅ KASKO

(...)

Vi dekker heller ikke

a) motorskade, med mindre skaden er en følge av brann, lynnedslag, eksplosjon, tyveri, hæververk, sammenstøt, eller at skroget også har vært utsatt for kantring, synking eller ved brudd på mast eller bom

(...)

6. MASKINSKADE

Du har dekket maskinskade hvis dekningen står oppført i forsikringsbeviset ditt.

Det fremgår av sikredes forsikringsbevis at:

Forsikringsbevis Fritidsbåtforsikring

Periode: Fom 01.06.22 til kl. 00.00 den 01.06.23

(...)

Forsikringen omfatter

Ansvar

Brann/Tyveri

Kasko

Fører- og passasjerulykke

Sikrede meldte 10.5.23 om skade på motor med skadedato 6.5.23 og beskrev hendelsen slik:

På tur ... kom det plutselig et kraftig smell turtall falt. Fart var ca 20 knop. (Max er 32) Stoppet motor og gikk for å se om jeg hadde kjørt på noe da oppdaget jeg olje som kom ut fra motor. Ved nærmere undersøkelse viste det seg at veivlager var slått ut et stykke i blokk. Fikk ringt til en som tauet meg til båthavn Har undersøkt propell i dag og den ser ut for å ha fått seg en smell.

Foretakets takstmann opplyste i e-post av 15.5.23 at han hadde kontaktet båtverkstedet. Fra e-posten til takstmann siteres:

Her har jeg snakket med verkstedet ..., det er havari på nederste sylinder i motoren her. Så dette er ikke en kaskoskade, men en skade vi ville tatt som maskinskade. Det er en liten skade på propellen, dette har ingen sammenheng med motorskaden.

Foretaket avsto kravet 16.5.23 og viste til at:

Ut fra opplysningene som foreligger i saken, har det oppstått havari på nederste sylinder i motoren. Dette er en maskinskade. I henhold til båtvilkårene har vi ingen dekning for denne type skade under kasko.

(...)

Vi beklager derfor at vi ikke kan imøtekomme ditt erstatningskrav i denne saken. En slik skade ville ha vært dekket under maskinskadeforsikring. Det er en tilleggsdekning til kasko.

Båtverkstedet skrev i e-post av 26.5.23 til sikrede at det var "enklest om (takstmann) ringer ... verkstedskontor(et)". Ansvarlig fagperson på verkstedet kunne da "forklare hva dette er og hvorfor det er en kasko skade". Ifølge verkstedet var dette en "forsikring type kasko skulle/burde dekke".

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 12.6.23.

I brev av 10.7.23 redegjorde foretaket nærmere for tegningssituasjonen:

Kunden har ... kjøpt forsikringen over telefonen. Siden det var en eksisterende kunde er det ikke sendt ut skriftlig tilbud. Tilbudet er gitt muntlig.

Spørsmål om dekninger er en del av kjøpsløypen og uten å stille spørsmålene om hvilken dekning kunden ønsker, så kan man ikke beregne tilbud eller sette forsikring i gang. Vi har ikke logg på om kunden faktisk har fått muntlig tilbud om maskinskade, men siden dekningen er prisdrivende kan vi anta at spørsmålet er stilt og at kunden har valgt bort dekningen. Rådgiver må aktivt trykke på ja/nei for å kunne gi et endelig tilbud. ...

Sikrede krever dekning for skaden under kaskoforsikringen og anfører at skaden skyldes en plutselig ytre påvirkning som er omfattet av vilkårene. Takstmannens vurdering er basert på informasjon mottatt fra verkstedet straks etter at båten var tatt på land. Nærmere undersøkelse av motorblokk viste at det var vanninntrenging på nederste stempel. Årsaken til skaden er vannslag. Vann har blitt ført inn via eksos og komprimert på nederste stempel. Dette kan føre til hydrostatisk låsing. Sikrede kontaktet foretakets takstmann, da denne informasjonen ble kjent. Takstmann og foretakets saksbehandler var ikke villig til å se på saken igjen.

Foretaket har brutt sin informasjonsplikt i forbindelse med tegning. Maskinskadeforsikringen ble ikke nevnt under telefonsamtalen med foretakets rådgiver. Sikrede valgte kaskodekning, da han trodde den dekket enhver begivenhet.

Forsikringsforetaket avviser ansvar. Skade på motor alene er ikke dekket av kaskoforsikringen. Sikrede har ikke maskinskadeforsikring som tilleggsdekning. Sistnevnte forsikring er prisdrivende. Foretaket antar derfor at spørsmål om dekning ble stilt, og at sikrede valgte bort maskinskadeforsikring. Rådgiver må aktivt trykke ja/nei for å kunne gi et endelig tilbud. Sikrede må sjekke egen forsikringsavtale ved hovedforfall for å kontrollere at alt er riktig og gi foretaket tilbakemelding om noe ikke stemmer.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på motor i båt, herunder om foretaket har brutt informasjonsplikten i forbindelse med tegning, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 2-1.

Sikredes kaskoforsikring omfatter etter vilkårenes pkt. 6 ikke maskinskade med mindre det er tegnet tilleggsforsikring for dette.

Foretakets takstmann har bl.a. følgende omtale av den aktuelle skaden:

... det er havari på nederste sylinder i motoren her. Så dette er ... en skade vi ville tatt som maskinskade. Det er en liten skade på propellen, dette har ingen sammenheng med motorskaden.

Nemnda forstår dette slik at det dreier seg skade på motoren, som må regnes som "maskinskade" som bare er dekket om det foreligger særlig forsikring for slik skade. Skaden er derfor ikke dekket under kaskoforsikringen.

Sikrede viser til at "(dere) ut fra opplysninger (dere) har fått fra verkstedet og båtleverandør ... har fått opplyst at ... skaden skyldes vannslag", og at dette "burde ... komme inn under 5.1 kasko der det heter annen skade oppstått ved tilfeldig, plutselig og ytre påvirkning". Nemnda kan ikke se at det har betydning om skaden skyldes en plutselig ytre påvirkning når det dreier seg om en maskinskade som ikke er omfattet av forsikringen.

Sikrede har oversendt kopi av e-post fra båtverkstedet som angir at "det er en kasko skade", og at "forsikring type kasko skulle/burde dekke dette". Det gis ikke noen nærmere forklaring på hva som kan være årsaken til skaden. Uttalelsen kan da ikke tillegges vekt i vurderingen.

Spørsmålet er så om foretaket har brutt sin informasjonsplikt.

Det følger av fal. § 2-1 at foretaket har plikt til å informere om tilleggsdekning som det markedsfører. Sikrede anfører at de aldri ble informert om muligheten til å tegne maskinskadedekning. Etter det opplyste ble sikrede oppringt av foretaket med tilbud om forsikringsdekning. Foretaket har i brev av 10.7.23 forklart at det ikke har loggført om sikrede faktisk fikk muntlig tilbud om maskinskadedekning, men antar at spørsmålet ble stilt. Foretaket påpeker blant annet at "[s]pørsmål om dekninger er en del av kjøpsløypen og uten å stille spørsmålene om hvilken dekning kunden ønsker, så kan man ikke beregne tilbud eller sette forsikring i gang".

Nemnda har ikke grunnlag for å si om informasjonen ble gitt eller ikke. På generell basis må det imidlertid kunne legges til grunn at foretaket er interessert i å selge mest mulig, og dette tilsier at informasjon om tilleggsdekning ble gitt. Som nevnt er det uklart hva som ble sagt ved tegning. Etter alminnelige bevisbyrderegler har sikrede bevisbyrden for at informasjonen ikke ble gitt, jf. også FinKN 2020-579.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).